

1. In de stukken zijn niet alleen namen, maar ook alle functies zwartgelakt, waardoor niet is na te gaan wie welke mail stuurt. Is er in de mailwisselingen onder stuk 1 t/m 14 een gelakte naam van een medewerker (m.a.w.: zijn er medewerkers die op de hoogte waren van de vragen over de fout in 2021, die later ook hebben gecommuniceerd over deze fout?) die ook voorkomt in de latere mailwisselingen?

In het Woo besluit staat aangegeven dat op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wet open overheid in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de namen, e-mailadressen en telefoonnummers, maar ook de functienaam van ambtenaren onleesbaar zijn gemaakt. Het is gelet daarop ook juist de bedoeling dat niet na te gaan is wie welke e-mail stuurt.

Dat geldt overigens voor alle zwart gelakte passages in de bij het Woo-besluit behorende stukken. In het Woo-besluit is exact aangegeven waarom een bepaalde passage is weggelakt en niet openbaar gemaakt wordt.

2. Klopt het dat de mails in stukken 6 en 12 zijn gestuurd door Ruben van Gaalen en dat de mails in stukken en 13 zijn verstuurd aan Ruben van Gaalen?

Zie vraag 1.

3. Wat is er gebeurd met de mail uit februari in stuk 14?

Deze e-mail is niet beantwoord, doordat deze aan de aandacht van de ontvanger is ontsnapt.

4. Uit de stukken blijkt dat medewerkers van het CBS in juli 2022 tot het inzicht zijn gekomen dat er een fout is gemaakt. Vindt het CBS een rectificatie in oktober “zo snel mogelijk”?

Het is altijd wenselijk om zo snel mogelijke te rectificeren. Gegeven de beschikbare mensen en middelen en de zorgvuldigheid die in acht genomen moet worden, was dit het meest haalbare.

5. In het “”onderzoek”” in stuk 31 wordt verwezen naar een ‘eerder antwoord’ (bij de “belangrijke kanttekening”), heeft dat betrekking op de mails in stukken 1 t/m 14? Zo ja, waarom is er, na het ontdekken van de fout, niet meer op die mails gereageerd door het CBS?

De kanttekening in document 31 heeft betrekking op de email en de beantwoording daarvan in stukken 1 tot en met 13. Zie verder ook vraag 3.

6. Waarom is de tekst na "we kunnen dan bijvoorbeeld aantonen dat" in stuk 10 weggelakt?

Zie vraag 1. In het Woo-besluit staat aangegeven waarom de betreffende passage is weggelakt.

7. Waar gaat de e-mail in stuk 90 over, wie heeft die gestuurd aan wie en waarom is deze in zijn geheel ‘niet openbaar’?

De e-mail is per abuis in de stukken, maar niet in het Woo-besluit, als geheel niet openbaar aangeduid. Zie bijgaand stuk 90.

8. In stuk 76 staat “[zwartgelakt] gaf nog het volgende aan: “Het is een behoorlijke correctie, ik vraag me af of we daar verder nog wat mee moeten doen. Misschien toch ook bij aankomende publicaties iets over zeggen”. Vindt het CBS nu, terugkijkend, dat “we daar daar verder nog wat mee moeten” goed is afgehandeld?

Zie vraag 4.

9a. Is het CBS bekend met de publicatie ‘Beter benutten bestaande woningbouw’ van 84 pagina’s van Platform31 waarin allerlei voorstellen worden gedaan om ervoor te zorgen dat het gemiddelde woonoppervlak van 65 vierkante meter per persoon wordt verlaagd?

9b. Is het CBS bekend met de publicatie ‘Idee tegen woningtekort: plaats meer mensen in bestaande huizen’ van de NOS waarin het cijfer van 65 vierkante meter per persoon wordt

aangehaald?

9c. Is het CBS bekend met de publicatie 'Over deze oplossing voor de woningnood hoor je nooit iemand' van De Correspondent, die als volgt begint: "Je zou het niet verwachten van het meest dichtbevolkte land van Europa. Maar Nederlanders wonen groot.

Gemiddeld hebben we hier 65 vierkante meter huis per persoon.

Daarmee wonen we een stuk ruimer dan Duitsers, die zo'n 46 vierkante meter per persoon hebben. Een Brit moet het gemiddeld met 44 vierkante meter doen.

Dit simpele feit veranderde mijn kijk op het woningdebat compleet."

9d. Is het CBS bekend met de publicatie 'Woningnood in Nederland: de terugkeer van de hospita en de kostganger' in de Volkskrant waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9e. Is het CBS bekend met de publicatie 'De heropvoeding van de middenklasse is begonnen' in de Volkskrant waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9f. Is het CBS bekend met de publicatie 'Eén miljoen woningen extra bouwen? Gebruik beter wat er al staat' in de Volkskrant waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9g. Is het CBS bekend met de publicatie 'Van vierkante meters bouwen naar 'voordeuren' organiseren' in Cobouw waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9h. Is het CBS bekend met de publicatie in het Staatsblad in 2021, 'Besluit van 14 oktober 2021 tot wijziging van het Besluit energieprestatievergoeding huur (tijdelijke maatregel berekeningswijze EPV-vergoeding)' waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9i. Is het CBS bekend met de publicatie 'Kleinere woningen en meer doorstroming als oplossing voor de verhitte woningmarkt' op klimaatenergiekoepel.nl waarin het getal van 65 vierkante meter wordt aangehaald?

9j. Is het CBS bekend met het interview van hoogleraar Helga Valk met Nieuwsuur van 27 oktober 2022, waarin het getal van 65 vierkante meter (per abuis 67 vierkante meter) wordt aangehaald?

De vragen 9a. tot en met 9j. zijn niet relevant in het kader van de bestuurlijke aangelegenheid in dit Woo-verzoek.

10. Waarom heeft niemand van de communicatie-afdeling bij het voorbereiden van de erratumtekst gekeken naar de verspreiding van de foute gegevens in de media en bij 'experts'?

Bij dit erratum is de standaardprocedure van het CBS gehanteerd. Bij het constateren van een fout wordt zo snel mogelijk gewerkt aan de publicatie van de nieuwe cijfers en daarna aan de kennisgeving daarvan.

11. Heeft het CBS nog contact opgenomen met Staatscommissie Demografische ontwikkelingen 2050 om de commissie op de hoogte te stellen van het feit dat het gemiddelde

woonoppervlak per persoon 53 en niet 65 vierkante meter per persoon is? Zo nee, waarom niet? En zo ja, wat was de reactie van de Staatscommissie?

Zie vraag 10.

12. Vindt het CBS de omgang met de gemaakte fout passend bij de rol die het getal van 65 meter in de maatschappelijke discussie omtrent 'Demografische ontwikkelingen' en volkshuisvesting heeft gespeeld?

Zie vraag 4, vraag 10 en vraag 14.

13. In hoeverre vindt het CBS dat de omgang met deze fout past bij de tekst op <https://www.cbs.nl/nl-nl/over-ons/organisatie>, waar in de eerste zin staat: "Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) maakt het mogelijk dat maatschappelijke debatten gevoerd kunnen worden op basis van betrouwbare statistische informatie."?

Zie vraag 4, vraag 10 en vraag 14.

14. Gaat het CBS de werkwijze met betrekking tot mails van experts die op fouten wijzen in het vervolg aanpassen?

Zie vraag 3. Het CBS werkt aan een vergroting van de zichtbaarheid van errata op de website. Ook zal er bij een eventueel volgend erratum een tweet aan worden gewijd.